
GRS Algemeen Bestuur

Voorstel

Zitting van 25 januari 2024
GRS Sociale Dienst Drechtsteden -
GRS Bestuursondersteuning

Steller

Willy Tiekstra

Inhoudelijk verantwoordelijke

Portefeuillehouder van Erk

- DB voorstel – Beleidsregels Wmo

Betreft

Zaaknummer 2023-0170351

Voorstel

Beslispunt 1

Vaststellen van de Beleidsregels Maatwerkvoorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning Drechtsteden met ingang van 1 januari 2024

Beslispunt 2

Intrekken van de Beleidsregels Maatwerkvoorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning Drechtsteden, zoals deze van kracht zijn vanaf 1 januari 2022, per 1 januari 2024.

Beknopte samenvatting

In het tweede en derde kwartaal van 2023 zijn de herijkte Wmo-verordeningen in alle gemeenten vastgesteld. Na de vaststelling van de verordeningen zijn de beleidsregels in co-creatie met de zeven gemeenten opnieuw uitgewerkt. Veel van de oorspronkelijke teksten zijn behouden, sommige zijn gedeeltelijk taalkundig herschreven. Daarnaast is een aantal inhoudelijke wijzigingen verwerkt die voortvloeien uit de aangepaste verordeningen.

Waar in de Verordening zowel de maatwerkvoorzieningen als de algemene voorzieningen zijn opgenomen, gaan deze Beleidsregels alleen over het onderdeel van de maatwerkvoorzieningen. De vaststelling van deze Beleidsregels en de uitvoering van de maatwerkvoorzieningen vallen onder de gedelegeerde bevoegdheid van het Dagelijks Bestuur van de GR Sociaal.

Toelichting bij het voorstel

Inleiding

In het tweede en derde kwartaal van 2023 zijn de herijkte Wmo-verordeningen in alle gemeenten vastgesteld. Na de vaststelling van de verordeningen zijn de beleidsregels in co-creatie met de zeven gemeenten opnieuw uitgewerkt. Veel van de oorspronkelijke teksten zijn behouden, sommige zijn gedeeltelijk taalkundig herschreven. Daarnaast is een aantal inhoudelijke wijzigingen verwerkt die voortvloeien uit de aangepaste verordeningen.

Waar in de Verordening zowel de maatwerkvoorzieningen als de algemene voorzieningen zijn opgenomen, gaan deze Beleidsregels alleen over het onderdeel van de maatwerkvoorzieningen. De

vaststelling van deze Beleidsregels en de uitvoering van de maatwerkvoorzieningen vallen onder de gedelegeerde bevoegdheid van het Dagelijks Bestuur van de GR Sociaal.

Toelichting op het voorstel

Aanleiding

Bij de vorming van de nieuwe GR Sociaal is afgesproken het staande regionale beleid (verordeningen) ongewijzigd voort te zetten in de nieuwe situatie. Tevens is afgesproken dat vanaf 2022 dit beleid in tranches wordt herijkt, waarbij de mogelijkheid wordt geboden voor gemeentelijk maatwerk.

Dit proces is voor de Wmo afgrond in het tweede en derde kwartaal van 2023; alle Verordeningen Maatschappelijke Ondersteuning zijn vastgesteld in de gemeenteraden. Aansluitend moeten de Beleidsregels, nadat zij in lijn zijn gebracht met de uitgangspunten van de verordeningen, opnieuw worden vastgesteld.

De beleidsregels zijn, net als de verordening, opgesteld in ambtelijke co-creatie. Hierbij zijn, naast de wijzigingen in de Verordening, de tijdens commissie- en raadsvergaderingen geformuleerde richtinggevende uitspraken, vertaald naar de beleidsregels.

Voorts zijn de beleidsregels ter toetsing voorgelegd aan de Juridische Adviesgroep Regelgeving (JAR), RMO en het team Bezwaar en Beroep. Twee aspecten vanuit hun advisering zijn in dit verband relevant:

1. De JAR beschouwt de beleidsregels weliswaar als een waardevol document, maar stelt tevens vast dat de tekst juridisch gezien veel meer dan alleen beleidsregels bevat. De JAR adviseert om bij een volgende versie of wijziging van de beleidsregels de slag te maken om alleen beleidsregels in het document op te nemen en de rest in een toelichting (per beleidsregel) onder te brengen. Hiervoor ontbreekt nu de tijd. In overleg met de JAR zullen deze beleidsregels begin 2024 alsnog worden herzien. Hierbij zullen alleen de noodzakelijke beleidsregels in het document worden opgenomen, dus zonder werkinstructies.
2. Vanuit Bezwaar en Beroep wordt gewezen op het risico dat het gebruik van "resultaat" in meerdere artikelen met zich meebrengt, in het licht van de actuele jurisprudentie die resultaatgericht indiceren zonder urenindicatie onmogelijk maakt. De huidige, nog tot 1 januari 2025 lopende contracten, gaan echter uit van een resultaatgerichte beschikking en kunnen niet zonder meer opgebroken en gewijzigd worden.

De voorgestelde keuzes/wijzigingen toegelicht:

1. De lichtste categorie van begeleiding (IB0 – waakvlam) als vangnetvoorziening in alle gemeenten handhaven en dus opnemen in de Beleidsregels, waarbij als werkwijze geldt dat deze voorziening nooit kan worden afgegeven zonder dat contact met het wijkteam heeft plaatsgevonden over de beschikbaarheid van een voorliggende mogelijkheid.
2. Passend beschikken, daarmee vooruitlopend op de landelijke ontwikkelingen vanuit het Ketenbureau en de VNG; in dit kader in plaats van de periodieke herindicaties langere beschikkingen afgeven en tussentijds evalueren.
3. Uitwerking van de criteria voor dichtstbijzijnde passende dagbestedingslocatie.

Ad 1. IB0

Tijdens de bestuurlijke gesprekken over Wmo-naar-de-voorkant is in twee gemeenten gesproken over het volledig laten vervallen van de waakvlamfunctie als maatwerkvoorziening. De andere gemeenten wilden deze mogelijkheid in stand houden, met de kanttekening dat áltijd verkend moet worden of een 'lokale oplossing' mogelijk is.

Belangrijk om op te merken is dat áls er een ondersteuningsvraag is op het gebied van begeleiding én er is geen lokaal alternatief beschikbaar, er alsnog een maatwerkvoorziening moet worden toegekend. Als op dat moment geen IB0-waakvlam ingezet kan worden (omdat die voorziening in de gemeente niet meer bestaat vanuit de maatwerkvoorzieningen), zal dit leiden tot een duurdere indicatie van IB1.

Het lijkt dus op dit moment nog te vroeg om de voorziening volledig te schrappen. Wij stellen daarom voor om deze te behouden, in combinatie met monitoring op het toegangsproces, de kwaliteit van de professionele afweging aan de voorkant en de inzet van IB0. Om deze beweging goed op gang te brengen tussen professionals, zijn in september, oktober en november implementatiesessies Herijking Wmo georganiseerd in alle gemeenten. Waarbij zowel Wmo-consulenten als wijkteammedewerkers aanwezig waren. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om via het Power BI dashboard de aantallen te monitoren.

Voorstel is om de IB0-voorziening op dit moment nog te behouden als vangnet, en het komende jaar de ontwikkeling te monitoren. Mocht blijken dat de voorziening niet meer wordt ingezet omdat het voorveld voldoende in staat is om deze ondersteuningsvragen op te vangen, dan kan zij vanaf 2025 of later worden geschrapt.

Ad 2. Passend beschikken

Dit is onder andere als punt naar voren gekomen in de gemeenteraad Alblasterdam, waar werd voorgesteld een en ander te formaliseren. Immers, dit is nu al de staande werkwijze, maar zij is nergens vastgelegd. Door dit op te nemen, wordt dit transparant gemaakt voor zowel inwoners als gemeenteraden.

Ad 3. Criteria dichtstbijzijnde passende dagbestedingslocatie

In een aantal gemeenteraden is hierover gesproken en is richting meegegeven over de criteria die zouden moeten worden toegepast. Deze richting is verwerkt in het desbetreffende artikel 4.26 van de Beleidsregels. De definitie van "passend" is in dit verband te herleiden tot de aard van de aandoening/beperkingen, de ondersteuningsvraag en de persoonskenmerken van de aanvrager, waaronder identiteit. Een laatste criterium is de beschikbaarheid van de dagbesteding op de betreffende locatie.

Regelgeving: bevoegdheid

anders

Dagelijks Bestuur (de gedelegeerde en gemandateerde taken, zoals nader beschreven in art. 5, lid 1 van de GR Sociaal)

Beoogd resultaat

Een (zoveel mogelijk) uniforme set Beleidsregels voor de uitvoering van de regionale maatwerkvoorzieningen, die aansluit op de door de gemeenteraden vastgestelde verordeningen.

Argumenten

Om de robuuste uitvoering door de SDD blijvend te realiseren, is het nodig om zoveel mogelijk zaken op uniforme wijze in te richten. De Beleidsregels geven antwoord op de vraag: "Hoe werken wij als overheidsinstelling?". In deze Beleidsregels volgen wij de richting die via de verordeningen en vanuit de commissie- en raadsvergaderingen is meegegeven om aan deze werkwijze vorm te geven.

Kanttekeningen

Vanwege de mogelijkheid tot gemeentelijk maatwerk die met de nieuwe GR Sociaal is ontstaan, zijn verschillende verordeningen Wmo ontstaan. Dit leidt, ondanks uniformiteit waarnaar we in de beleidsregels streven, tot verminderde eenduidigheid en mogelijk minder efficiëntie bij de uitvoering.

Consequenties

Financiële consequenties

IB0: wanneer IB0 als voorziening wordt geschrapt, waardoor in voorkomende gevallen als alternatief IB1 moet worden ingezet, zal dit een opdrijvend effect hebben op de kosten voor maatwerkvoorzieningen. Het schrappen van IB0 als maatwerkvoorziening kan alleen financieel gunstig uitpakken, wanneer alle ondersteuningsvragen voor waakvlam-ondersteuning volledig in het voorveld kunnen worden opgepakt.

Personele en organisatorische consequenties

Niet van toepassing.

Juridische consequenties

Niet van toepassing.

Relatie andere beleidsvelden

De (maatwerkvoorzieningen in het kader van de) Wmo maken onderdeel uit van de Opgave Zorgen voor Ondersteuning, zoals deze is vastgelegd in de Regionale Visie Sociaal Domein Drechtsteden. Er is tevens een duidelijke relatie met de beide andere opgaven binnen die Visie: Bestaanszekerheid Versterken en Ontwikkelen naar Werk. Daarnaast is de verbinding met de lokale sociale wijkteams essentieel voor de dagelijkse uitvoering van de maatwerkvoorzieningen Wmo. Het belang van deze verbinding wordt ook in de Beleidsregels benadrukt en nader uitgewerkt.

Advies en draagvlak

Afstemming in voortraject

Dit voorstel is op ambtelijk niveau afgestemd met de gemeenten. Conceptversies van het voorstel zijn in co-creatie met de beleidsambtenaren van de gemeenten uitgewerkt. Het is daarnaast besproken in het Opdrachtgevend Overleg van 12 oktober 2023. De Regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden heeft op 13 november 2023 de concept-beleidsregels van zijn advies voorzien. De Raad is positief; een tweetal suggesties is in de betreffende artikelen verwerkt.

Verdere procedure en uitvoering

Vaststelling door het Dagelijks Bestuur. Aansluitend zullen de aldus vastgestelde Beleidsregels, het advies van de Regionale Adviesraad en de reactie daarop, ter informatie aan het Algemeen Bestuur van 25 januari 2024 worden voorgelegd. De SDD zorgt voor publicatie van de Beleidsregels.

Communicatie

Na besluitvorming door het Dagelijks Bestuur moeten de Beleidsregels worden gepubliceerd en de huidige Beleidsregels ingetrokken. Ook wordt de informatie gedeeld in de Drechtstedelijke communicatiekanalen.

Bijlagen

1. Concept Beleidsregels maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden versie 22 november 2023.docx
2. Advies beleidsregels maatwerkvoorz. maatsch. onderst._13nov2023.pdf
3. Concept-reactie advies Adviesraad Beleidsregels Maatwerkvoorzieningen.docx